
Državni izpitni center

M 1 7 1 6 4 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 1. junij 2017

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vse zastonj! Vse zastonj! ♦ 1974 ♦ Palazzini Liberty ♦ 1980 ♦ 2011 ♦ Marko Manojlović 	Za vsak podatek 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Seznam oseb predvideva osem individualiziranih dramskih oseb. ♦ Isti igralec igra štiri vloge, in sicer: poročnika uprave za javno varnost, brigadirja karabinjerjev, grobarja, starca. 	Za pravilno število 1 točka, za pravilno navedbo vlog do 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	7	<ul style="list-style-type: none"> ♦ DA. (Možen je tudi odgovor NE, če je utemeljitev smiselna.) ♦ Iz seznama oseb lahko predvidevamo, da je širši kraj <u>Italija</u> (o tem pričajo italijanska imena protagonistov in karabinjer, to je italijanski policist) in <u>delavsko</u>, <u>proletarsko okolje</u>, saj sta ženski osebi dodatno označeni kot delavki. Prav zaradi teh oznak lahko predvidevamo, da bo <u>čas dogajanja 20. stoletje</u> ali vsaj čas po industrijski revoluciji. Konkretnega kraja dogajanja (kuhinja, ulica, stopnišče ...) in časa dogajanja (70. leta 20. stoletja) ne moremo predvidevati. ♦ NE. ♦ Gre za izrazito odprto in komunikativno komedijsko strukturo, ki po italijanski tradiciji commedie dell'arte ruši 4. steno. (Giovanni se v 1. dejanju skozi umišljeno okno pogovarja z umišljenim prijateljem Aldom, ki je na drugi strani ceste. Poročnik uprave za javno varnost v 2. dejanju prav tako komunicira z navideznimi ljudmi iz parterja ...). 	<p>Za odgovor 1 točka.</p> <p>Za utemeljitev do 3 točke.</p> <p>Za odgovor 1 točka.</p> <p>Za utemeljitev do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Zanni ♦ Je beneški izraz za Giovannija, večnega nesrečneža, imigranta, potepuha, delavca, tako so se imenovali kmetje, ki so prihajali v mesto iz odročnih hribov. Vedno je malce neroden, okoren, malo rad goljufa, rad pije. Njegov kostum je bel in vrečast; daljši kot je nos na njegovi maski, bolj je Zanni neumen. Ima tudi specifično okorno gibanje. Zannijeva najvidnejša značilnost je neskončna lakota, ki je vir številnih komičnih situacij. ♦ Avtor Dario Fo izhaja iz tradicije commedie dell'arte, tako da ni naključje, da je enega od protagonistov, delavca, mogoče tudi »imigranta«, imenoval Giovanni. Primerjamo jo lahko zaradi v didaskalijah omenjenega Giovannijevega gibanja in gibalne ilustracije dialoga, razširjenih monologov. Tudi Giovannijeva lakota so vir komičnih situacij. Deluje neumno, okorno, prizna, da je tepček, na koncu prav tako goljufa ... 	<p>Za zapis 1 točka.</p> <p>Za opis do 2 točki.</p> <p>Za primerjavo do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V prologu Dario Fo zapisuje, da se je zgodba sprva zdela neverjetna, celo nadrealistična, označena tudi kot družbena fantastika ... Vendar pa se je ne glede na to, da gre v resnici za plod domišljije, čez nekaj mesecev zgodilo ravno tisto, kar so prikazovali na odru. Kupce, ki so si privoščili proletarsko nakupovanje, so spravili za zapaha in jim sodili. V času sodne razprave so celo prepričevali sodnika, da je komedija tista, s katero so hujskali delavce k nezakoniti prilastitvi. ♦ Prolog govori o moči angažiranega, družbenokritičnega, delavskega gledališča, ki je vedno pred svojim časom ... 	<p>Za obnovo do 2 točki.</p> <p>Za komentar do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek A <u>poglablja</u> dramsko dogajanje. Po zasnovi (rop in poskus kamuflaže plena) se prvič pojavi Poročnik uprave za javno varnost, ki je neke vrste spreminjajoča se dramska oseba. Ko nastopi naslednjič, poskrbi za Giovannijev preobrat. (Možen odgovor je tudi »<u>nakazuje</u>«, saj gre za začetek dramskega besedila). 	Za odgovor in utemeljitev do 2 točki.
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek B <u>razrešuje</u> dramsko dogajanje, saj se razrešijo vsi zapleti in nesporazumi, ki so bili gonilo dramskih situacij. 	Za odgovor in utemeljitev do 2 točki.
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	3	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Za načinovno popačenje je značilno, da smejalna točka nastopi, ko besedilo odstopi od ustaljenega ali pričakovanega načina podajanja sporočila (npr. govorjenje v narečju, stiliziranem tujem jeziku, slogovno parodiranje, preoblačenje, pretvarjanje ipd.). ♦ Poročnik za javno upravo s svojimi replikami odstopa od ustaljenega načina podajanja sporočila, kot bi ga pričakovali od uradne osebe, ki raziskuje rop veleblagovnice. 	<p>Za razlago 1 točka.</p> <p>Za utemeljitev do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	3	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>Posnema petelinje šopirjenje.</i> ♦ Ja. Giovanni že prej oponaša petelina, ko karikira obnašanje soseda, ki mu po Antoniinih besedah žena Mihela vsak dan pripravlja juho iz prosa za kanarčke. Pravi, da mu že poganja perje, in ko je zamudil tramvaj, je celo kikirikal. 	<p>Za zapis didaskalije 1 točka. (Možen je zapis drugih didaskalij, ne replik, če je utemeljitev smiselna.)</p> <p>Za odgovor do 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Poročnik za javno upravo se zopet pojavi v 2. dejanju, ko se Giovanni in Luigi vračata z obhoda porodnišnic in zagledata prevrnjena tovornjaka z domnevno kavtistično sodo. Poročnik jima pove, da gre za tihotapljenje sladkorja in riža, ter že predvidi, da storilci ne bodo kaznovani, kar Giovanni sprejme z nejevero. Zato ga Poročnik imenuje za tepčka. To srečanje učinkuje kot povod za Giovannijevo spremembo/preobrat. Ko se kasneje pojavi še Brigadir, ki ju obtoži kraje, in ko Luigi pove, da sta od naslednjega dne naprej brez dela, tudi Giovanni postane »tat« in pograbi nekaj vreč. 	Za določitev situacije 1 točka in dramaturške vloge 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	<p>Ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ alazonična strategija Sporočilo je na različne načine popačeno. Količinsko (preveč znakov), kakovostno (nepričakovani znaki), odnosno (neobičajne povezave med znaki), načinovno (odstopanje od ustaljenega načina podajanja sporočila). Ker Brigadir pravilno ugotovi, da ženske tihotapijo ukradene stvari v lažnih nosečniških trebuhih, mu Antonia natvezi zgodbo o sveti Evlaliji, ki je postala mati pri šestdesetih. V njen spomin naj bi ženske vsako leto tri dni hodile okrog z lažnim trebuhom. Če oseba ne verjame v čudež, se lahko zgodi, da oslepi in umre, kot se je zgodilo Evlalijinemu možu. Ker v stanovanju ravno takrat zmanjka elektrike, se Brigadir ustraši, da je resnično oslepel. Antonia mu »pokaže« vrata, Brigadir pa se zaleti v omaro. Nato mu Antonia in Margherita želita pomagati z jeklenko kisika, pa ga napolnita z vodikom, zato mu zraste trebuh. ♦ ironična strategija Bralci/gledalci vedo več kot dramske osebe/liki in je smeh posledica dvojnega užitka. (Brigadir ne ve, da je napolnjen z vodikom, meni, da je noseč in verjame zgodbi o sveti Evlaliji.) 	Za obkrožitev 1 točka. Za razlago sobesedila do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Giovanni zanika, da je tepček, ni slep, zelo jasno vidi, kako stojijo stvari. <u>Najprej je sicer izgubil živce</u>, nato pa začel razmišljati o stvareh. <u>Jezen je nase</u> in se počuti nemočnega. Označuje se, kot da ima <u>mežnarski kompleks</u>, da si <u>ne upa govoriti na glas</u>, da <u>igra dvornega norčka</u> ... 	Za eksplcitne podčrtane oznake do 5 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Jurij Drevenšek – Luigi ♦ Iva Krajnc – Margherita ♦ Mojca Funkl – Antonia ♦ Uroš Smolej – Giovanni 	Za vsako pravilno povezavo 1 točka.
	4	<p>Po smislu, npr:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Podobnosti: zakonca, proletarca/delavca, žena je doma, moški v službi. ♦ Razlike: mlajši in starejši par, prvi je poročen 5 mesecev, drugi ima sina, starega 25 let. 	
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ D ♦ F ♦ H 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ Grenki sadeži pravice	

Skupno število točk: 60